



Monumentnummer*: 366637

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 november 1990
Kadaster deel/nr	82641/44

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Oudwoude	Noardeast-Fryslân	Fryslân

Locatienaam	Locatieomschrijving
Oudwoude	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Westergeest	G			365

Omschrijving**

Allema-state. Op een enigszins verhoogd en oorspronkelijk dubbel omgracht terrein met windsingel gelegen BOERDERIJ, die omstreeks het einde van de 18e eeuw van een in aanleg vermoedelijk nog 14e-eeuwse stins, via een eind-16e-eeuwse state-achtige vorm, is getransformeerd tot kop-hals-romp boerderij.

Kop-hals-rompboerderij.

De in aanleg nog 14e-eeuwse of oudere gedeeltelijk onderkelderde kop is opgetrokken uit (ten dele hergebruikte) kloostermoppen (voor- en rechter zijgevel XIV ?-XVII) en rode baksteen (linkerzijgevel; overwegend XIXb-c); het driesijdige schilddak is met rode en blauwe pannen belegd; goot op klosjes; schootankers; schoorsteen; de detaillering is, met uitzondering van de natuurstenen aanzetten van twee 16e-eeuwse (?) klooster- of kruiskozijnen, en de sporen van een dichtgezette opening met daarboven een gedichte spleetvormige opening (licht- en schietspleet), overwegend 19e-eeuws. Het muurwerk van de kop is verlaagd, om kop en hals onder een dak te brengen.

De in het verlengde van de kop gelegen hals en de romp zijn opgetrokken uit (hergebruikte) kloostermoppen en gele en rode baksteen, en dateren overwegend uit het einde van de 18e eeuw; de aan de rechterzijde enigszins naar voren uitgebouwde melkkelder heeft twee laat-18e-eeuwse dubbele vensters met achtruits roedenverdeling; het bedrijfsgedeelte heeft onder andere zijlangsdeeldeuren en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 18 april 2024



19e-eeuwse stalramen met gietijzeren tracering; een met pannen en riet gedekt afgewolfd schilddak met uileborden dekt het geheel; vlechtingen in de eindgevels; schootankers.

De monumentale waarden van de boerderij zijn vooral gelegen in de ontwikkeling van een in aanleg middeleeuws verdedigbaar steenhuis via een state-achtige vorm tot agrarisch bedrijf - naar welke functies en bouwfasen onder meer wordt verwezen door de gedeeltelijk zeer dikke muren uit kloostermoppen (tot 75 cm.) van de ten dele volgestorte kelder en de primaire toepassing van datzelfde materiaal voor een deel van de kop, en wellicht ook de licht- of schietspleet), respectievelijk de aanzetten van de twee 16e-eeuwse (?) natuurstenen kruiskozijnen en de restanten van de dubbele omgrachting met windsingel, en het overwegend eind-18e-eeuwse bedrijfsgedeelte.

Mooi gesitueerde kop-hals-rompboerderij van algemeen architectuur- en cultuurhistorisch belang wegens:

- haar bouw- en gebruiksgeschiedenis die zich (afgezien van 20e-eeuwse herstelwerkzaamheden) uitstrekt van vermoedelijk de 14e tot het einde van de 19e eeuw, en die tot uitdrukking komt in de verschillende bewonings- en gebruiksfasen en de beschreven bouwsporen;
- de herinnering aan de stins die levend wordt gehouden door de beschreven middeleeuwse bouwsporen in de huidige Allemastate;
- de verwijzingen naar het verlies van het verdedigbare karakter ten gunste van een state-achtig gebouw, onder meer tot uitdrukking komend in de aanzetten van 16e-eeuwse (?) natuurstenen kruiskozijnen in de noordgevel van de kop en in de vorm van de restanten van een 16e-eeuwse (?) oorspronkelijk dubbele omgrachting met windsingel;
- het grotendeels eind-18e-eeuwse schuurgedeelte, dat de definitieve transformatie van voormalige stins via state tot agrarisch bedrijfsgebouw markeert;
- de plaats die de (in de Allemastate opgenomen) restanten van de oorspronkelijke Allemastins innemen binnen het thans zeer bescheiden aantal stinsen (of overblijfselen daarvan), dat het noorden des lands nog rijk is.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument